

Kiezen en verbonden blijven: Het gebruik maken van trends in vrijwilligerswerk bij active aging

Lonneke Roza

Post-Doctoraal Onderzoeker

Rotterdam School of Management

Erasmus University

lroza@rsm.nl

0645304190

STAND VRIJWILLIGE INZET

Ongeveer 40% van 18+ doet vrijwilligerswerk, met een gemiddelde van tussen de 4 en 5 uur per week, per vrijwilliger, ongeveer even veel mannen als vrouwen, gemiddeld ouder, hoger opgeleid, blanker, drukker, 'rijker' en meer in dorpen.

- 4.000.000 vrijwilligers
- 200 uur per jaar
- Ongeveer 500.000 FTE
- 40% organisaties heeft tekort, maar daarvan heeft 60% geen vacatures (monitor vrijwilligersbeleid).

UREN PER WEEK VRIJWILLIGERSWERK

Vrijwilligerswerk naar leeftijdscategorie

Leeftijdscategorie	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2005
15-34	4,7	4,0	3,8	4,0	4,2	3,7	3,7
35-54	4,8	3,8	5,0	5,5	5,0	4,3	3,6
55-74	4,0	5,2	5,7	5,7	5,3	5,7	6,0
Totaal	4,6	4,3	4,8	5,1	4,9	4,7	4,5

Tegelijkertijd:

1. Diversiteit in vrijwilligerswerk per persoon stijgt
2. Meerdere vormen aangeboden

Bron: SCP (TBO'75-'05 en 2011)

DE TOEKOMST VAN VRIJWILLIGERSWERK

Misvattingen

- **Mensen willen niet meer**
- **Mensen willen tegenwoordig alleen nog maar als ze wat terug krijgen**

Correctere verklaringen

- **De bekende vindplaatsen en automatismen zijn verdwenen**
(van kerk naar werk, schoolplein, sportclub)
- **Tijd is schaars**
(goed management en combineren van tijd)
- **Identiteit, imago en noodzaak** van bepaald vrijwilligerswerk
(veranderen aard van werk)
- Er is niet zozeer een gebrek aan vrijwilligers, maar van een **gebrek aan passend vrijwilligerswerk**

NIEUWE VORMEN VAN VRIJWILLIGE INZET

- Sociale periode (sabbatical)
- Voluntourism
- Episodisch vrijwilligerswerk**
- E-volunteering
- Time banking
- Werknemersvrijwilligerswerk**
- Family volunteering
- Microvolunteering

Trend 1: 'EPISODISCH' VRIJWILLIGERSWERK

“Episodic volunteers are those who give service that is short in duration (temporary) or at regular intervals for short periods of time (occasional)” – Macduff (1995)

- Eenmalig en op korte termijn
- Projectmatig
- Intensief
- Afgebakend
- Flexibel
- Persoonsgebonden thema's

Voorbeelden

- Klussen tijdens NL DOET
- Festival vrijwilligers
- Eenmaal per jaar collecteren
- Een extra handje helpen bij de voedselbank tijdens de feestdagen

EENMALIG, KORTDUREND OFWEL 'EPISODISCH' VRIJWILLIGERSWERK

Verschillende typen episodische vrijwilligers:

- **Tijdelijke vrijwilligers** zijn voor enkele uren of één dag actief, komen niet terug en zijn op geen enkele andere wijze bij de organisatie of het doel betrokken.
- **Interim vrijwilligers** zijn met enige regelmaat bij de organisatie of het doel betrokken, maar voor een beperkte periode (bijvoorbeeld zes maanden).
- **Sporadische vrijwilligers** zetten zich regelmatig in, maar voor korte periodes.

DRIE CENTRAL VRAGEN VOOR MAATSCHAPPELIJKE ORGANISATIES

- Wat wil de (moderne) vrijwilliger inbrengen?
(vaardigheden, eigenschappen)
- Wat kan de vrijwilligersorganisatie gebruiken?
(organisaties moeten niet meer standaard uitgaan van de vacatures die ze hebben)
- Hoe beschikbaar wil de vrijwilliger zijn?
(hoeveel tijd en op welke momenten)

Vrijwilligerswerk moet
'plug and play'

TREND 2: MAATSCHAPPELIJKE BETROKKENHEID VAN BEDRIJVEN

Maatschappelijk Betrokken Ondernemen:

- De *vrijwillige inzet* van (for-profit) organisaties om een steentje bij te dragen aan de samenleving.

- **Werknemersvrijwilligerswerk**

- Individuen die via hun werkgever deelnemen aan een geplande activiteit voor een externe non-profit of charitatieve organisatie
- Vrijwilligerswerk dat op een of andere manier **gestimuleerd, gefaciliteerd of georganiseerd** wordt door de werkgever (Breneman, 2004).

VOORBEELD: ZILVERLIJN KPN MOOISTE CONTACTFONDS

- <https://www.youtube.com/watch?v=sHrZgIDHYZE>

KEY TAKE AWAYS VOOR MAATSCHAPPELIJKE ORGANISATIES

- Bedrijven mobiliseren mensen tot ‘geven’
 - **40%** van de deelnemers aan werknemersvrijwilligerswerk doet geen ander soort vrijwilligerswerk (Roza, 2016)
- Gebruik bedrijven als vehikel om mensen te **socialiseren** met vrijwilligerswerk en maatschappelijke thema's (Roza, 2016)

Eenmaal vrijwilliger = altijd vrijwilliger

Op de 'markt' van
vrijwilligerswerk
is de
vrijwilliger
de baas

- <https://www.youtube.com/watch?v=sHrZgIDHYZE>

